

Høringsnotat fra Unge funksjonshemmede

Unge
funksjonshemmede

Statsbudsjettet 2018

Familie- og kulturkomiteen

Kontakt: *Generalsekretær Synne Lerhol – synne@ungefunksjonshemmede.no – Tlf. 480 93 590*
Fagpolitisk rådgiver Cecilie Haga – cecilie@ungefunksjonshemmede.no – Tlf. 977 14 936

Unge funksjonshemmede er en interesseorganisasjon for 35 frivillige ungdomsorganisasjoner, som til sammen har over 25 000 medlemmer. Siden 1980 har vi kjempet for deltakelse og likestilling for funksjonshemmet ungdom. I dag er vi en sentral kunnskapsleverandør og samarbeidspartner for alle som jobber med arbeidsliv, helse og organisasjonsutvikling for unge med funksjonshemminger og kroniske sykdommer.

Unge funksjonshemmede reagerer på at regjeringen på ny foreslår et budsjett med svake ambisjoner for frivilligheten i en tid hvor barne- og ungdomsfrivilligheten vokser.

Kapittel 315 Frivillighetsformål – Kapittel 846 Familie- og oppveksttiltak

Diagnoseorganisasjonene for ungdom bidrar til at unge funksjonshemmede og kronisk syke kan ta i bruk sitt engasjement for saker som er viktige for dem, og påvirke sin egen livssituasjon gjennom deltakelse i aktiviteter, debatt, likepersonarbeid og brukeropplæring. Organisasjonene er viktige møteplasser hvor medlemmene kan videreutvikle ferdigheter og kunnskap gjennom deltakelse i demokratisk organisasjonsliv. Samtidig er diagnoseorganisasjonene i økende grad involvert i tjenesteutvikling i det offentlige, i tråd med god brukermedvirkning. For at organisasjonene skal kunne bygge sitt arbeid og kompetanse over tid, og jobbe med det medlemmene ønsker, må støtteordningene være forutsigbare og ubyråkratiske. Gode rammevilkår er avgjørende for at organisasjonene kan gi gratis tilbud til flest mulig, og sikre et inkluderende og fysisk tilgjengelig tilbud til ungdom med funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom.

Mange diagnose- og ungdomsorganisasjoner har et begrenset rekrutteringsgrunnlag. I tillegg kan tillitsvalgte selv ofte ha funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom. Romslige rammevilkår er derfor avgjørende for at organisasjonene skal kunne gjennomføre sin aktivitet.

Diagnoseorganisasjonene får i liten grad nytte av momskompensasjons-ordningen, gavefradrag eller grasrotandel, grunnet lav omsetning og små ressurser til markedsføring. Som følge av dette er de ofte avhengig av prosjektstøtteordninger, som krever mye administrasjon og oppfølging.

Statlige prosjektstøtteordninger kan bidra til å dreie fokus vekk fra organisasjonenes egne prioriteringer. Diagnoseorganisasjonene må sikres *grunnstøtte* som muliggjør langsiktig og stabilt nasjonalt arbeid mot egne vedtatte målsetninger. I tillegg må barne- og ungdomsorganisasjonene sikres midler som muliggjør tilrettelegging for deltakelse fra medlemmer med funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer, på linje med andre.

Unge funksjonshemmede er glad for at Regjeringen viderefører nivået på den nasjonale grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene (**kapittel 846, post 70**) etter fjorårets forhandlinger med støttepartiene. Barne- og ungdomsfrivilligheten vokser dog i raskere takt enn dette års budsjett tilsier, og det er fortsatt et stykke til at organisasjonene har stabile og trygge rammer. Unge funksjonshemmede mener det trengs en ytterligere satsning.

Videre er den internasjonale grunnstøtten (**kapittel 846, post 79**) i realiteten er redusert, til tross for at barne- og ungdomsorganisasjonene i lengre tid har etterspurt en økning. Dette bidrar til å svekke barne- og ungdomsorganisasjonenes internasjonale arbeid, og samarbeidet mellom ungt sivilsamfunn i Norge og utlandet.

Støtten til funksjonshemmedes organisasjoner (**kapittel 872, post 70**) videreføres på fjorårets nivå. Funksjonshemmedes organisasjoner blir i økende grad stilt krav til brukermedvirkning og bistå i tjenesteutforming. Dette er bra, men over tid medfører dette at organisasjonene omprioriterer ressurser vekk fra det selvstendige organisasjonsarbeidet.

Momskompensasjonsordningen (**kapittel 315, post 70**). På tross av at posten er foreslått økt med 28,6 millioner ligger det an til en større avkortning i kompensasjonen enn i 2017 som følge av at både antall søker-organisasjoner og søknadsbeløpene øker. Den norske frivilligheten bidrar med store verdier til fellesskapet, og momskompensasjonsordningen skal bidra til å fremme frivillig aktivitet. Det er derfor viktig at ordningen styrkes ytterligere, med sikte på å sikre fullverdig kompensasjon i fremtiden.

Sett under ett bidrar budsjettet for 2018 ikke til mer "arbeid, aktivitet og omstilling" i sivilsamfunnet. Diagnoseorganisasjonene for barn og ungdom får færre ressurser, særlig til internasjonalt arbeid, og blir i økende grad avhengige av prosjektstøtteordninger, med tilhørende søknads- og rapporteringsprosesser og statlige føringer for bruken av midlene. Det blir dermed vanskeligere å drive interessepolitisk arbeid i tråd med organisasjonenes formål, både nasjonalt og internasjonalt.

Unge funksjonshemmede ber komiteen om å øke bevilgningene over kapittel 846, post 70 og 79, kapittel 872 post 70 og kapittel 315 post 70, for å styrke rammevilkårene for barne- og ungdomsorganisasjonene.

Kapittel 873: Likestillings- og diskrimineringsombudet

Unge funksjonshemmede reagerer sterkt på at det foreslås at Likestillings- og diskrimineringsombudet får et kutt på 12,2 millioner kroner i 2018. Det er naturlig med reduksjon i budsjettene når oppgaver flyttes til den nye likestillingsnemda, men vi opplever at regjeringen med sitt forslag ikke tar høyde for en ressurskrevende omorganisering og overgangsfase. Det er grunn til å være bekymret for at LDO ikke vil klare å ivareta sine pådriver- og veiledningsoppgaver men et kutt som dette. Unge funksjonshemmede ønsker derfor å minne om at Stortinget, i sin behandling av omorganiseringen av virkemiddelapparatet tidligere i år, vedtok en anmerkning om at nemd og ombud ikke skal kommet svekket ut som følge av omorganisering.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknader:

Komiteen mener at støtten til barne- og ungdomsfrivilligheten i større grad må være basert på grunnstøtte fremfor prosjektstøtte. Organisasjoner med begrenset rekrutteringsgrunnlag må sikres grunnstøtte som muliggjør stabilt, langsiktig arbeid.

Komiteen mener merverdikompensasjonen til frivillige organisasjoner må økes slik at organisasjonene mottar en fullverdig kompensasjon for sine kostnader til merverdiavgift. Bevilgningen må følge prisvekst, samt ta høyde for en økning i antall søkerorganisasjoner.

Komiteen mener at grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonenes internasjonale arbeid må styrkes, da internasjonalt samarbeid blir stadig viktigere i en globalisert verden. Komiteen mener muligheten til å drive internasjonalt arbeid må sikres også for organisasjoner for ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Barne- og ungdomsorganisasjoner må sikres nødvendige ressurser til å legge til rette for at medlemmer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer kan delta på linje med andre, både i nasjonalt og internasjonalt arbeid.

Komiteen mener Likestillings- og diskrimineringsombudet må få økte bevilgninger i budsjettet for 2018 for å sikre at pådriver- og veiledningsoppgaver ivaretas i en overgangsfase med opprettelse av den nye likestillingsnemda.